

kortnytt

S-regeringen och äldrepolitiken

Den svenska regeringen planerade för en 4-årig satsning inom äldreområdet med en budget på 2,2 miljarder SEK (ca 22 miljoner euro). Pengarna skulle främst gå till att förbättra bemanningen inom äldreomsorgen, måltider, fallolyckor, mer tid för den enskilde i hemtjänsten samt en nationell kvalitetskommission inom äldreområdet.

Eftersom Sveriges riksdag röstade igenom en borgerlig budget minskade satsningen på äldreområdet till nästan hälften. Detta gör att regeringen nu enbart kan satsa (450 milj. SEK, ca 4,5 miljoner euro) på valda delar av sin äldrepolitik; främst kompetens, arbete mot demens, investeringsstöd till bostadsbyggnad, fallolyckor samt välfärdsteknologi. Dessutom en kommer man att tillsätta en kvalitetskommission.

S-regeringen kan med full kraft komma tillbaka tidigast 2016 med sina satsningar, om deras budget då går igenom.

Läkande kost i Gysinge

För ett år sedan höll **Carina Wenngren** den första kursen på temat Läkande kost på Pensionärernas riksförbunds folkhögskola i Gysinge, Sverige. och Reaktionen från en av deltagarna överraskade henne!

– 75-åriga Birgitta Mildton i Gävle gick i kursen i våras. Hon var så glad och ville dela med sig av vad som hade hänt. Hemma följde hon kursens råd, började förändra kosten, uteslöt t ex vitt bröd och åt mera grönt och tog till sig receptet på en hälsodryck. Nu har hennes läkare tagit bort hennes mediciner mot högt blodtryck och höjda kolesterolvärden. Det var fantastiskt att få höra, säger Wenngren.

Wenngren var varit verksam vid PRO:s folkhögskola några år som lärare för olika kurser med hälso- och friskvårdsinnehåll.

En annan kurs i Gysinge med start i april är ett paket i tre delar för friskvårdsledare i PRO-föreningarna.

– Kursen är uppdelad i tre avsnitt med avsikten att hitta en helhet av träning och kosthåll: Äta rätt, motionera och göra rörelser. Efter kursavsnitten hoppas jag att de blivande ledarna känner sig säkrare i sin viktiga roll om ledare. Det handlar om att förändra livsstilen med sunt förnuft, säger Carina Wenngren.

Lev livet för fullt i föreningen 2014–2017

Pensionstagarnas Centralförbund godkände på kongressen i Jyväskylä på sommaren 2014 ett program för organisationsverksamheten. **Rauno Kousa** presenterade programmet i nr 5 av vår tidning och **Brita Helsing** kommenterade det i senaste nummer. Nu har programmet överetts till svenska och sänts ut till våra svenska föreningar.

Programmet för organisationsverksamheten för åren 2014–2017 heter Lev livet för fullt i föreningarna. Innehållet består av fyra sakhelheter samt till dem hörande konkreta åtgärdsförslag.

1. Medlemmen är nummer ett – hellre tillsammans än ensam
2. En bättre vardag – vi övervakar förmåner
3. Med gemensamma krafter – vi påverkar tillsammans med andra
4. Föreningen bör synas – vi informerar
5. Ärenden, som är viktiga och som det bör göras något åt
6. Vad har varit det bästa under år 2013?

Nu gäller det för föreningarna att läsa och diskutera programmet och välja bland förslagen för att genomföra dem i sin egen förening och på de egna hemorterna.

Sätt de äldres trygghet främst

Det är bra att våra åldringar får bo hemma så länge som möjligt. Men man får inte gå till överdrift. Många gamla känner sig nämligen mera trygga på ett servicehem.

Det säger **Carola Schröder**, som redan på sextioalet följde med det som då låg i tidens anda. Men eftersom hon aldrig tyckt om ytterligheter valde hon att bli socialdemokrat.

På sextioalet utbildade sig Schröder till sjukskötare. Hon blev färdig 1966. Som sjukskötare jobbade hon i åtta år eller ända tills hon blev utbildad överskötare. Som överskötare kom hon sedan att arbeta både vid Stengårds sjukhus, samt vid Institutet för Arbetshygien i Helsingfors.

Hon är numera pensionerad, men följer med stort intresse med vad som sker inom social- och hälsovårdssektorn.

– I fråga om åldringvården anser jag som många andra att det är bra att åldringarna får bo hemma så länge som möjligt. Men man får inte gå till överdrift. Det finns nämligen många gamla som blir rädda för att bo i sitt gamla hem och som känner sig tryggare på ett servicehem för åldringar. Vi har tyvärr alltför många exempel på gamla som blivit liggande allena efter någon plötslig sjukdomsattack eller en olyckshändelse.

Hon har naturligtvis följt med den så kallade Sohä-, eller Social- och hälsovårdsreformdiskussionen.

– Men om jag är helt ärlig har jag aldrig riktigt förstått hur den fungerar. Det viktigaste i alla reformer är dock att man inte glömmer den vanliga människan.

Redan i slutet av sextioalet stötte Carola Schröder på många sociala reformrörelser. Mycket låg i tidens anda; allt från Pekka Kuusis banbrytande bok om sextioalets socialpolitik till den växande kritiken mot Vietnamkriget.

Någon egentlig politisk karriär tänkte hon sig dock aldrig trots att både hennes bakgrund inom hälsovårdssektorn i kombination med talets gåva kunde ha gett en bra bas. Men några viktiga förtroendeuppdrag har hon dock haft. Uppdrag som varit mycket givande.

– Jag var till exempel medlem av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts styrelse, av Helsingfors stads svenska socialnämnd och av Svenska Finlands Folktings befolkningsdelegation.

I den egenskapen vet hon också hur viktigt det är att man får vård på sitt modersmål.

– För länge sedan ansåg jag att man i Helsingfors borde starta en enda gemensam hälsostation dit alla svenskspråkiga kunde söka sig. Förslaget fick dock inte tillräckligt medhåll och resultatet blev istället tre hälsostationer som ger svensk service. Idag anser också jag att det var den bästa lösningen.

Som aktiv pensionär har Carola Schröder några hobbyer som hon ägnar mycket tid.

– Jag håller på med vattenlöpning, vinterbad, stavgång och idrott i en konditionssal. Dessutom är böckerna viktiga. Senast läste jag Nobelpristagaren Patrick Modiano. Hans böcker är både tunna och lättlästa så dem gillar jag.

Henrik Helenius

(Förkortad artikel tidigare publicerad i nättidningen Arbetarbladet)

Vi behöver mera hissar

Social- och vårdpolitiken har fått en ny inriktning. Slagordet är att alla äldre skall bo hemma så länge det är möjligt. Det är inte nya forskningsrön som har dikterat kursändringen. Staten och kommunerna måste spara också inom äldreomsorgen. Därför har idén kläckts.

Finland har haft många institutionsplatser jämfört med de västeuropeiska länderna. Det är alltså i sin ordning, att söka nya lösningar. Som vår fräscha annorlunda-tänkare, professor **Erkki Vauramo** säger: – Väggar botar ingen.

Reformen genomförs dock brådstörtat. Vårdfacket Super uppger i dag att det saknas tvåtusen närvårdare. Resultatet är att hemvårdens insatser rumhuggs ordentligt i brist på tillräcklig tid för varje ensamboende åldring. Arbetskraft skulle gå att få genom att bjuda in vårdare från länder som Filippinerna, Indonesien, Indien samt Spanien och Portugal i Europa. Här sätter bristande offentliga resurser igen käppar i hjulet. Den invandrade arbetskraften måste tas om hand och avlönas. De värsta pessimisterna glömmer dock att även detta tillskott till vår inhemska arbetsstyrka genererar skatteintäkter.

Ett aktuellt projekt i anslutning till den snabbt växande närstående-vården är den offentliga sektorns hissprogram. Det förutsätts nu att minst femhundra hissar byggs årligen i anslutning till existerande bostäder. Statsbidraget utgår med femtio procent av de godtagbara kostnaderna. I fjol beviljade byggnadsfonden ARA 23 miljoner euro för ändamålet. Därtill har några städer egna, kommunala stödprogram.

Det finns också pengar för att undanröja hinder för rörligheten. Man kan bygga leder för rullstolar, automatisera yttre dörrar, i fjol gavs två miljoner för dylika reparationer. Särskilt under åren 1960–1980 byggdes hus utan hissar, bl.a. på grund av Aravabestämmelser. I dessa hus bor 600 000 finländare, av dem 100 000 som är över 65 år gamla.

En hiss befriar tallösa ensamboende åldringar med svårigheter att röra sig. De kan komma ut igen. Det har beräknats att tillgången till hiss kan förlänga ett hemmaboende med ända till åtta år. Hisslösningen kan gälla både vårdinstitutioner i offentlig och privat regi, som egnahemshus och andra former av eget boende.

Fastän ett hissprogram är i gång borde programmets resurser utökas samtidigt som informationen om hissbyggandet, dess kostnader, normer och företagare borde effektiviseras. Inför budgetbehandlingen i sommar borde pensionärsorganisationerna kräva utökade resurser. PCF kan göra detta ensamt eller inom ramen för PIO, pensionärsorganisationernas gemensamma intressebevakning.

Ralf Friberg

Skribenten är svenska distriktets hedersordförande och PCF:s hedersmedlem.

PCF PCF'S SVENSKA DISTRIKT

Ordförande	Marianne Laxén, mannelx@hotmail.com
Viceordförande	Bengt Dahlqvist, bengt.dahlqvist@sulo.net
Sekreterare	Stig Kumlin, stig.kumlin@pp.inet.fi
Informatör	Marianne Laxén
Kassör	Rauno Kousa, rauno.kousa@pp.inet.fi

PCF's styrelse Rauno Kousa, Stig Kumlin, ersättare

PCF's fullmäktige Marianne Laxén, Bertel Sundman, ersättare